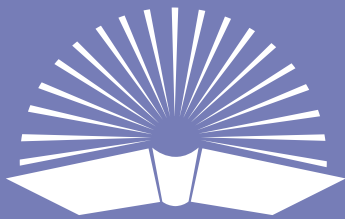

myShliach
מהלקה לדוברי עברית

חברותא

חומר לימוד שבועי

פרשת
תזריע

myshliach.net

תזריע

לקו"ש חלק א' ע' 223 ואילך
מתורגם ללה"ק

ועמידה לנצח.

– זה תוכן דבריו²⁶.

יתכן לומר כי הדבר הוא דוגמת הנאמר במכילתא²⁷ (ועד"ז במדרש תהלים): "כל השירות לשון נקבה, חוץ משירה דלעתיד דלשון זכר – שירו לה' שיר חדש".

טז. הטעם לשם "אשה" הוא: "כי מאיש לוקחה זאת"²⁸. – "אין איש – אלא הקב"ה, שנאמר: ה' איש מלחמה"²⁹, וכיון שכנסת ישראל נלקחת מהוי', איש, נקראת היא אשה.

כל שם של בני ישראל מציין ענין מיוחד בהם. השם "אשה" מורה שכל מציאותם היא רק זו ש"מאיש לוקחה זאת", לבן ישראל אין נוגעת חומריות, וגם לא גשמיות. בעצם נפשו לא נוגעים לו גם פרס ושכר רוחני, ואפילו הדרגות הנעלות ביותר שבשכר רוחני. נוגע לו רק הקב"ה בעצמו³⁰, ובהתאם למוסבר לעיל במאמר^{30*} שאפילו

טו. על הפסוק "אשה כי תזריע וילדה זכר" – אומר "אור החיים" הקדוש: "עוד ירמוז הכתוב לכנסת ישראל" שנקראת "אשה", ככתוב²⁴: "כי בועליך – עושיך". כשכנסת ישראל תזריע מצוות ומעשים טובים ("זרעו לכם לצדקה"²⁵) – הרי, לפי הבטחת התורה, "וילדה זכר", בחינה נעלית יותר מבחינת נקבה, "וילדה ודאי" (בכך הוא מתרץ את קושיתו מדוע נאמר "וילדה" ולא: "אם תלד זכר", כפי שנאמר בהמשך הדברים: "ואם נקבה תלד"). הדברים מוסבים לגאולה העתידה שתהיה בבחינת זכר.

והוא מסביר את יתרון הגאולה העתידה לגבי גאולת מצרים בכך שלגאולה מצרים לא היה קיום, והיתה אחריה גלות, אבל הגאולה העתידה תהיה גאולה שלמה שאין אחריה גלות, משום ש"עבודת" בני ישראל – "אשה כי תזריע" – תביא לידי כך שהגאולה העתידה תהיה בבחינת זכר, בקיום

המצוות, אין די בכך שאדם ירחם על העני, ישפוך דמעות על מצבו וכו' – ואילו המטבע יישאר בכיסו: יש צורך לתת את המטבע לעני, כפי פשוטו של דבר, בגשמיות. וכדרך שהדבר בצדקה, כך גם בכל המצוות – הן צריכות להתבטא בפועל של ממש, דוקא בגשמיות, ציצית בצמר גשמי, תפילין בקלף גשמי וכו'.

זו המשמעות של "אשה כי תזריע": כאשר אדם נמצא בבחינת "אשה" (כפי שהוסבר לעיל) – צריכה והכרחית להיות "תזריע" בארץ למטה. עלול הרי להיות שמשום הרגשת יקר ה"איש", הנעלה מכל הגילויים כנ"ל, יהיה שרוי ב"כלות הנפש", דוגמת נדב ואביהו שהיו קדושים ביותר, כפי שרש"י³⁵ מביא שמשה אמר לאהרן שהם "גדולים ממני וממך", ו"בקרבם לפני ה'" – מיד "וימותו", הם הגיעו לדרגת "כלות הנפש"³⁶ – יש, איפוא, להביא לידי כך שתהיה פעולה ש"תזריע" – בארץ דוקא.

וכנשנעשה כך – "וילדה זכר, וילדה ודאי", וסוף סוף תבוא הגאולה העתידה, בחינת זכר, כאמור.

יז. כשם שישנו הענין של "זכר" ביחס לגאולה העתידה – כך קיימת בחינה זו גם עתה לגבי "עבודת" האדם. ובאמצעות עבודת האדם

הדרגות העילאיות ביותר בגן עדן העליון אינן אלא הארה בלבד, וללא כל יחס לגבי עצמותו.

וכאשר ישנה בחינת "אשה" – דרושה עתה פעולה של "תזריע". כל זריעה היא אך ורק בארץ. כשיזרע מישחו את הגרעין לא בארץ כי אם למעלה מעשרה טפחים, או אפילו למטה מעשרה טפחים, ואפילו בשלשה טפחים הסמוכים לארץ, שהם "כלבוד דמי" – לא תבוא ממנה כל צמיחה. זריעה חייבת להיות אך ורק בארץ, ואז נוצרת ממנה צמיחה.

הוא הדבר ב"זריעת" המצוות – היא צריכה להיות אך ורק בארץ³¹, ונאמר: "וזרעתיה לי בארץ"³², "כי תהיו אתם ארץ חפץ"³³, דברים אלו הם דוקא למטה. לא למעלה מ"עשרה טפחים, (– כחות מקיפים), ואף לא "למטה מעשרה טפחים" (בכחות פנימיים של שכל ורגש) כי אם בפועל ממש, אך ורק בעשייה של פועל.

כל עוד נעדרת העשייה הגשמית – אין מספיקה כוונת המצוות במוח, ואף אין די ברגש הלב, מתוך טענה של: "רחמנא לבא בעי"³⁴, כאילו די בלב חם ובמוח זך, ובכך לצאת ידי חובה. כלפי טענה כזו ייאמר: לא! הכרחית עשייה בפועל ממש.

במצות הצדקה, שהיא כללות כל

ובכללן – ערל, ונוצר ענין של מילה, מל י־ה³⁹, סר ומסתלק ההעלם המעלים על השם י־ה, שהוא קליפת עמלק, "אין השם שלם כו' עד שימחה זרעו של עמלק"⁴⁰, ו"ומלתם את ערלת לבבכם" מביא⁴¹ לידי "ומל הוי' אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך" בביאת משיח צדקנו.

(משיחת ש"פ שמיני, תשי"ט)

תודתנו נתונה למכון לוי יצחק על האישור להדפסת השיחה התרגום באחריותם בלבד!

בבחינת זכר – "נמשכת" הגאולה שהיא בבחינת זכר.

העבודה היא – כלשון הגמרא³⁷: "איש – דרכו לכבוש". יש לכבוש את העולם וכל עניניו. יש לעשות את הדבר בתוקף של איש שדרכו לכבוש, כאמור בתחלת ה"טור-שלחן-ערוך": "יתגבר כארי ולא יתבייש מפני המלעיגים", ובאמצעות עבודה זו מביאים הגאולה.

יח. דבר זה רמוז גם בנאמר בהמשך הפרשה – "וביום השמיני ימול בשר ערלתו": ע"י "עבודה" של בחינת זכר מגיעים לבחינת "יום השמיני". מתבטלים כל הענינים של היצר הרע, על שבע השמות בהן הוא נקרא³⁸,

תזריע

מתורגם ללה"ק

בפּרשַׁתְנוּ אָנוּ לוֹמְדִים דִּינֵי טְמֵאָה וְטַהֲרָה שֶׁל בְּנֵי אָדָם, זֹאת לְאַחַר שֶׁכָּבַר לְמַדְנוּ דִּינֵי טְמֵאָה וְטַהֲרָה שֶׁל בְּעַלֵּי חַיִּים בַּפְּרָשָׁה הַקּוֹדֶמֶת. דִּינֵי הָאָדָם מְפָרְשִׁים בַּתּוֹרָה לְאַחַר דִּינֵי בְּהֵמָה, חִיָּה וְעוֹף, כָּשֶׁם שֶׁבְּבְרִיאת הָעוֹלָם קִדְמָה בְּרִיאת כָּל בְּעַלֵּי הַחַיִּים לְבְרִיאת הָאָדָם.

מוֹבָא בַּמְדַּרְשׁ שֶׁאַחַת הַסְּבוֹת לְכַךְ שֶׁהָאָדָם נִבְרָא אַחֲרוֹן הִיא כְּדֵי שְׂאֵם חֲלִילָה לֹא יִנְהַג הָאָדָם כְּרְאוּי יֵאמְרוּ לוֹ: "יִתּוּשׁ קִדְמָךְ", אֲפֵלוּ יִתּוּשׁ נִבְרָא לְפָנֶיךָ. אַתָּה נִחוּת יוֹתֵר. וְהַמְדַּרְשׁ מְמַשִּׁיךְ: "כָּשֶׁם שֶׁיִּצְיָרְתוּ שֶׁל אָדָם (הִיא) אַחַר כָּל בְּהֵמָה חִיָּה וְעוֹף בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, כִּךָ תוֹרְתוֹ נִתְפָּרְשָׁה אַחַר תּוֹרַת בְּהֵמָה חִיָּה וְעוֹף". מְפָרְשֵׁי רַש"י שׁוֹאֲלִים: הַטַּעַם שֶׁל "יִתּוּשׁ קִדְמָךְ" מִסְפִּיר רַק לְמָה קִדְמָה יִצְיָרְתוּ, וְאִין זֶה הַסֵּבֵר מִסְפִּיק לְמָה קִדְמָה תוֹרְתוֹ?

אֲדַמּוּ"ר הַזֶּקֶן מְבָאֵר בְּסֵפֶר הַתְּנִיָּא שֶׁנִּחְיָתוֹת הָאָדָם לְגַבֵּי יֵתֵר הַנִּבְרָאִים אֵינָה רַק בַּעַת שֶׁהוּא עוֹבֵר עַל צוּוֵי ה', אֲלֵא תָמִיד. צְמָחִים וּבְעַלֵּי חַיִּים לֹא נִחְנוּ בְּכֹשֶׁר שְׁפוּט וְיִכְלַת הַחֲלָטָה, הֵם אֵינָם יְכוּלִים לְעַבֵּר עַל רְצוֹן ה'. הָאָדָם, שֶׁמִּסְגָּל לְחֹשֶׁב וְאַחֲרָאֵי לְמַעֲשֵׂיו, יְכוּל חֲלִילָה לַעֲשׂוֹת אֶת הַרַע בְּעֵינֵי ה'. הָאָדָם מִסְגָּל לְחֹטָא, וּבְכַךְ הוּא נִחוּת לְעַמַּת הַנִּבְרָאִים הָאַחֲרִים.

בְּלִמּוּד תָּמִיד הוֹלְכִים מִן הַקַּל אֶל הַכָּבֵד. כֶּף גַּם בְּתוֹכָן הַלְמוּד: קָדַם חֲמִשׁ, אַחֲרַי כֶּף עוֹבְרִים לְמִשְׁנֵיּוֹת וְלִגְמָרָא. תַּחֲלָה רַק קוֹרְאִים וְאַחֲרַי לּוֹמְדִים בְּעִיּוֹן, מִפְּלִפְלִים וּמִקְשִׁים. יְלָדִים קִטְנִים לּוֹמְדִים בְּשִׁבִיל הַפָּרֶס, וְרַק אַחֲרַי כֶּף לּוֹמְדִים לְשֵׁם תַּלְמוּד תּוֹרָה.

גַּם סֵדֶר הַפְּרָשִׁיּוֹת הוּא מִן הַקַּל אֶל הַכָּבֵד. הַפְּרִיֵּשׁ שֶׁל בְּעֵלֵי חַיִּים – "לְהַבְדִּיל בֵּין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר" – קַל יוֹתֵר, כִּי הֵם אֵינָם יְכוּלִים לְעַבֵּר עַל רְצוֹן ה'. רַק אַחֲרֵיהֶם, בְּפִרְשֵׁתָנּוּ, מוֹבְאִים דִּינֵי הָאָדָם, כִּי אֵלוֹ דִּינִים קָשִׁים יוֹתֵר, מִשּׁוּם שֶׁלְאָדָם יֵשׁ בְּחִירָה חֲפְשִׁית.

(מעובד על-פי לקוטי שיחות חלק ז עמ' 74-76)

תודתנו נתונה למכון לוי יצחק על האישור להדפסת השיחה
התרגום באחריותם בלבד!

"אישה כי תזריע", פותחת התורה את פרשת השבוע, "וילדה זכר". חכמינו זיכרונם לברכה מסבירים זאת על עבודת כנסת ישראל כאן בעולם הזה הקרויים אישה, שכאשר הם עובדים את הקדוש ברוך הוא כמו שצריך, אזי יולדת זכר - מגיעה הגאולה השלימה שקרויה זכר.

התמיהה:

כל עניין בתורה יש לו גם השלכה מעשית על צורת העבודה היום יומית. איזה עניין יכולים להפיק מלימוד זה של חז"ל, מלבד עצם קיום התורה והמצוות.

הפתרון:

העבודה של קיום התורה והמצוות גם כיום צריכה להיות באופן של זכר. ומהי? ייחודיות הזכר היא בכך שכוחו לכבוש. יש לו כוח. הוא לא מפחד ולא נרתע ממלחמה. כך גם בקיום התורה והמצוות. "יתגבר כארי לעבודת בוראו", כך נפתח השולחן ערוך. הכול צריך להעשות בחוזק. בישראלית קוראים לזה "תהיה גבר". אנחנו פחות משתמשים בביטוי, אבל לכך הכוונה. לעשות הכל מתוך תחושה של ניצחון וכמובן, לא לפחד או להירתע ממוקשים. בהצלחה.

אותכם איזה יום הוא היום הכי מאושר בחייכם, מה תענו?
הילדים שתקו בכובד ראש. "אני חושבת שאגיד שיום הבת מצווה שלי" הססה רבקי, ושמוליק אמר גם "היום ששניאור הקטן נולד היה יום מאושר בשבילי".

"פעם הפנו את השאלה הזאת לרבנית חיה מושקא, ואתם יודעים מה היא ענתה? שהיום הזה הנוכחי הוא היום המאושר בחייה..." סיפרה להם אמא, "צריך ללמוד מכך שבאמת זה בידיים שלנו איך ננצל את הזמן שלנו ואנחנו נחליט אם הוא יהיה היום המאושר בחיינו..."

שניאור ורבקי בהו בה מהורהרים כשהמספריים זרוקות על הספה לצידם, "עכשיו כדי שהרגע הזה יהיה הכי מנוצל בשבילכם," צחקה אמא וקרצה "תגמרו מהר לגזור את הכל ונמשיך בהתארגנויות לשבת..."

האם תדעו איזו הלכה מסתתרת?

רבקי ושמוליק ישבו על הספה מצוידים במספרים גדולות ובערימה ענקית של גלילי טישו וחתכו במרץ עם המספרים חתיכות קצרות כדי שיהיה נייר חתוך לשבת. נגמר כל הטישו החתוך ורק עכשיו אבא שם לב והושיב אותם במהירות בערב שבת לגזור נייר לשבת.

"איזה קטע שעוד רגע פסח" אמר פתאום שמוליק, "מה הקטע כאן?" לא הבינה רבקי, "סתם, פתאום אני שם לב שהזמן עובר מאוד מהר! הרגע היה פורים, וממש לא מזמן חנוכה... ופתאום אנחנו כבר בערב פסח עמוק בניקיונות", הסביר לה את כוונתו, "אתה צודק" הרהרה רבקי בקול "אנחנו לפעמים לא שמים לב איך הזמן עובר כל כך מהר..."

"אתם יודעים ילדים שהחסידות מלמדת אותנו לחיות עם הזמן" נכנסה פתאום אמא עם ערימת גיהוץ ענקית, "הרבי בכל שבוע ובכל עיניין - היה מקשר זאת לזמן המיוחד שאנחנו נמצאים. כל יום היה מיוחד בגלל סיבה אחרת שהרבי קישר", אמרה.

"וואו זה מדהים לחיות ככה, שכל יום מרגיש מיוחד מחדש..." אמרה רבקי, "נכון מאוד" חייכה אמא ושאלה "אם היו שואלים

במדור זה תוכלו לנסות לשער מהי ההלכה שמסתתרת בספור נשמח מאד אם תשתפו אותנו במסקנות שלכן.

hebrew@myshliach.com

ההלכה הקודמת:

אסור לדבר מזמן הברכה על המאכל עד שבולעים את הביס הראשון.

תודה רבה לשלוחים ששלחו אלינו את התשובה:

שני אזימוב - צפון קפריסין
רבקה גבירץ - ברלין
מושקא בוטמן - קומבודיה
יהודית ליצמן - קוריאה

נושא / נושא

צבע אדום

חוק. אין לך רשות להרהר

לעולם שהשכינה שרויה בישראל". במסגרת זו ניתן למנות את מצוות תפילין לדוגמה וכן על זה הדרך. דברים שנעשים מתוך מטרה לציין עניין מסוים או לזכור אותו באמצעות עשיית הפעולה וכדומה.

הקטגוריה השלישית היא "חוקים". חוק שכשמו כן הוא. בלי הסבר. בלי שכל. בלי היגיון. אף אחד לא ביקש שתבין. חוק הוא מלפני. כך צריך לעשות גם אם לא מבינים. טומאה וטהרה וכל דיניהם נכללים בקטגוריה הזו. אין הסבר כלשהוא מדוע זה טמא וזה טהור. מה קורה למשהו טמא, איך הוא משפיע. הכול חוק. ככה זה וזהו.

עכשיו אמרו לנו אתם, איזה מצוות יותר קל, בדעת תחתון, לקיים? מצוות מקטגוריית המשפטים שמובנות לנו על פי שכל, או מצוות מקטגוריית החוקים, שעושים אותם מתוך קבלת עול בלבד.

התשובה פשוטה: כאשר אדם מבין מה הוא עושה ומסבירים לו בטוב טעם, הרי שזה גורם לו יותר לעשות את הדבר. מצוות שהם בגדר חוקים לעומת זאת עושים אותם, לכאורה, פחות עם התלהבות. כמו מישהו שאומר לך מה לעשות אך לא מסביר מדוע.

וזה כל החידוש בכך שכורכת התורה את שלושת הקטגוריות יחד לומר לך שבעצם אין שום הבדל. גם את מצוות החוקים, שאין להם שום הסבר

תשע פעמים בלבד לאורך ההיסטוריה היהודית נערך הטקס הבא על הר הזיתים. פרה שכולה אדומה הייתה נשחטת ונשרפת יחד עם עץ ארז אזוב ושני תולעת, ואת האפר שנשאר מהפרה היו מערבבים יחד עם מים שנשאבו מהמעין ומזים אותו על הטמא בטומאת מת באמצעות קלחי אזוב.

האנשים שנטמאו בטומאת מת, והיינו שנחשפו באופן בלתי אמצעי למת על ידי קרבה, נגיעה או שהיה במחיצתו היו צריכים לספור שבעה ימים. ביום השלישי וביום השביעי היו מזים עליהם ממי הפרה, בסיום היום השביעי הם היו טובלים במקווה ואז נעשים טהורים.

חוק. תעשה בלי להבין.

לשלוש קטגוריות מתחלקות מצוות התורה: עדות חוקים ומשפטים. משפטים אלו המצוות הפשוטות וההגיוניות שמובנות בשכל אנושי לכל יהודי שמקיים אותן. לדוגמה "אל תגנוב" או "לא תרצח". זה הרי ברור לכל בר דעת ולא משנה באיזה גיל שלגנוב או לרצוח אלו מעשים אשר לא יעשו. "אלמלא ניתנו למשה בסיני היינו לומדים צניעות מחתוך, גזל מנמלה, דרך ארץ מתרנגול" ועוד, כך רבותינו זיכרונם לברכה. כל המצוות המובנות בשכל הפשוט - נקראות משפטים. כמו "משפט" שמובן על פי שכל וכללי הפסיקה.

"עדות" היא המילה שכוללת את כל המצוות שמשמעותן אות וסימן. כמו סמל. "עדות היא

בימינו ממש. כשקוראים אנו בתורה על אודות מצווה זו מיד מתעורר הגעגוע והצימאון אצל כל יהודי לפרה העשירית.

ויש נקודה מעניינת בזה, שחלקה ציינו קודם. תראו כמה אהבת ישראל יש לכהן המטהר, הרי בעקבות הזאתו הוא גורם לעצמו להיות טמא ובכל זאת מוכן הכהן לעשות זאת, והעיקר בשביל לטהר יהודים נוספים.

ובמה דברים אמורים: נכנסים אנו בימים אלה לחודש ניסן, כשבמוקד ההכנות הקדחתניות לקראת פסח ולילות הסדר. לא צריך לספר לשלוחים צעירים על כל ההכנות ועל הסדרים הציבוריים שיערכו בכל נקודה בעולם, וסביב שולחנם יתארחו כמה וכמה 'בנים חמישיים' כמו שגילה הרבי (ועל זה בשבוע הבא...).

עלינו מוטל התפקיד החשוב, מתוך אהבת ישראל גדולה בדיוק כמו הכהן המטהר, לעזור ולסייע להורים ולכל מה שנדרש בכדי שיתקיים הסדר בצורה הטובה ביותר, עם כמה שיותר משתתפים, מה שללא ספק יעניק נחת רוח רב לרבי ונשיא דורנו. ואולי זו תהיה המתנה האישית של כל אחד מאתנו לקראת יום הולדתו ב"א ניסן.

בהצלחה.

בדעת תחתון שניתן לנו, עלינו לקיים בדיוק כמו מצוות המשפטים. עם אותו המרץ ואותה השמחה. ולעומת זאת גם מצוות המשפטים, שסיבת עשייתם נהירה לנו, לפחות כך אנו חושבים, כשבילי כף ידינו - עלינו לעשות אותה מתוך תחושה של קבלת עול כמו מצוות החוקים. כי כך צווה הקדוש ברוך הוא.

אבל בזה לא סיימנו. מצוות פרה אדומה שעמה פתחנו, ושעליה קראנו השבוע האחרון בתורה (פרשת פרה), אומרת התורה "זאת חוקת הפרה" - היא בגדר חוק ויש בה עוד משהו מעניין: כאשר עומד הכהן על ההר ומזה את מי הפרה על הטמא בטומאת מת בכדי לטהרו, אמנם הטמא נטהר, אבל מה קורה לכהן? כמה אירוני: הוא עצמו נהפך לטמא. זוהי בדיוק מצוות פרה אדומה, מטהרת את הטמאים ומטמאה את הטהורים.

מדוע כך באמת? מדוע לא גילה לנו הקב"ה את הטעם שבקיום מצווה זו? התורה מספרת שבאמת יש טעם למצווה זו, ואת הטעם גילה הקדוש ברוך הוא למשה רבינו. אך לנו לא נאמרה. ומדוע? תורת החסידות מסבירה בדיוק כפי שפתחנו, בשביל לגרום לנו לקיים את המצוות מתוך קבלת עול גם אם אנחנו לא מבינים בשכלנו את הטעם.

העשירית יעשה מלך המשיח

כפי שפתחנו, לאורך ההיסטוריה תשע פרות אדומות בלבד נשחטו בשביל לטהר את המתים. את הפרה האחרונה ישחט מלך המשיח בקרוב

שאלות לשלוחים

בפינה זו תוכלו להפנות שאלות לאחיכם השלוחים.

שאלות בענייני השליחות, שאלות בענייני הלימודים שלכם. ואפילו סתם שאלות כי אפשר.

זהו המקום בשבילכם!!

שאלות ותשובות ניתן לשלוח למייל
HEBREW@MYSHLIACH.COM

